

MARKO

TAMMI

HAUTALA

”Kuokkamummon hahmossa on sellaista hyytävyyttä, että vatsanpohjan lämpötila tuntuu laskevan pari astetta.”

Helsingin Sanomat

MUSTA KIELI

MARKO
HAUTALA
MUSTA KIELI

tammi
80 VUOTTA

Tekijä kiittää Suomen Kulttuurirahastoa tuesta.

© MARKO HAUTALA JA TAMMI 2023

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ

ISBN 978-952-04-5032-8

PAINETTU EU:SSA

Look. The old bitch is back.

— KING DIAMOND

MADAME LUNA

”MITÄ TUO MUMMO TEKEE?” Hahto kysyi.

Paavola ei tiennyt, mitä hänen työparinsa tarkoitti, mutta pudotti ajonopeutta. Hahto kumartui eteenpäin, yritti katsoa sadepisaroiden täplittämästä sivuikkunasta taaksepäin.

”Mikä helvetin mummo?” Paavola kysyi.

Kun vastausta ei kuulunut, hän varmisti, ettei perässä tullut ketään, ja pysäytti auton tien reunaan.

”Pitääkö mennä tarkastamaan?”

Hahto mutisi vastaukseksi jotakin epäselvää ja katsoi selkänojan yli, tempoili turvavöissä.

”Et sä takalasin läpi mitään näe tällä säällä”, Paavola huomautti. ”Kannattaisiko nousta autosta?”

Hahto oli jähmettynyt hankalaan asentoon kuin olisi puhunut jollekulle takapenkillä istuvalle. Paavola sammutti moottorin ja naksautti turvavyön auki.

”Menenkö katsomaan?” hän kysyi.

”Ei helvetissä”, Hahto naurahti, käänsi katseensa ja suoristi selkänsä. ”Näin väärin. Eteenpäin vain.”

Paavola käänsi rattia. Kun hän katsoi sivupeiliin, siinä näkyi liikettä. Jalka pysähtyi kaasupolkimen yläpuolelle. Auto hurisi paikallaan. Paavola ei saanut katsetta irti peilistä. Vesipisaroiden lomasta oli näkynyt jotakin, mikä oli

vanginnut huomion, aivan kuin joku olisi juossut auton takaa metsään.

”Ei meillä tietysti kiire ole”, Hahto ivaili. ”Palkka juoksee.”

”Itse aloit sekoilla”, Paavola vastasi ja nytkäytti auton liikkeelle.

He jatkoivat matkaa Patteriniementien mutkaan ja ajoivat kerrostalon ja parkkipaikan välistä kohti kadun päätä.

”Menit ohi”, Hahto huomautti. ”Osoitehan oli –”

”Tiedän”, Paavola sanoi. ”Käydään talolla.”

Hahto huokaisi kohteliaan vaimeasti.

”Palkka juoksee”, hän selosti sivuikkunalle.

Viimeisen autotallin jälkeen vasemmalla puolella oli pelkkää pimeää rantametsää. Valoisaan aikaan olisi voinut nähdä pilkkahduksen merta puiden välistä. Tai vähintään syksyn keltastaman ruokomuurin, joka keinui tyynelläkin säällä kuin äänettömän musiikin tahdissa. Se liike oli jäänyt Paavolan mieleen aamulta, jona hän oli seissyt vieraan omakotitalon terassilla ja yrittänyt suhtautua sen huoneissa näkemäänsä ammattimaisesti.

He pysähtyivät kadun päähän. Tie loppui puiden mustaan muuriin. Oikealla puolella oli Kiilamaiden talo. Edelleen ilman asukkaita, vaikka teoriassa se oli lintukoto.

Loiva harjakatto. Kaksi kerrosta. Katutasossa autotallit. Niiden vierestä veivät portaat ylös koko talon kiertävälle terassille. Toisin kuin naapuritaloissa, suuret ikkunat olivat pimeinä. Tummat puupinnat korostivat autiutta, aivan kuin rantametsän pimeys olisi imeytynyt rakenteisiin.

Paavola tunsu rikospaikan jokaisen yksityiskohtan. Vaikka pakarat olivat virka-auton penkissä, hän kykeni kulkemaan ylös ja alas portaita, lipumaan huoneesta toiseen äänettömästi kuin aave. Paavola oli tehnyt sitä koko uransa ajan, käynyt mielessään läpi rikospaikkojen yksityiskohtia. Kun Saija oli

vielä ollut elossa, taipumus oli pysynyt kurissa. *Oi armas luoksein palaa*, vaimo oli tavannut laulaa, kun hänen miehensä silmiin oli ilmestynyt poissaoleva katse.

Tästä talosta Paavola muisti jokaisen kaatuneen tuolin, säröille lyödyn lasipinnan, jokaisen veritahrnan. Yksinäisen tumman kädenjäljen seinässä kuin esihistoriallisessa luolassa, hyytyvät lammikot olohuoneessa ja alakertaan johtavalla käytävällä, roiskeet ikkunoissa ja suurella televisioruudulla.

Vakavan rikoksen jäljet, muttei ruumiita. Ei ainuttakaan. Vain yhdeksän kadonnutta. Kolmihenkinen perhe. Vierailulla ollut pariskunta. Kaksi naapuria. Kaikki poissa. Täysin älytön juttu. Niin älytön, että tutkinta oli takelellut tavallistakin enemmän. Märkäkorvaisinkin konstaapeli vainusi, että näin oudosta tapauksesta ei papukaijamerkkejä jaettaisi. Media ja omaiset niskassa. Jatkovaa syyttelyä. Hampaita pestessä saisi katsella peilistä epäonnistujaa.

Paavola ei ollut nähnyt taloa ilman rikoksen jälkiä, joten hänen mielessään niistä oli tullut osa sisustusta. Järjen tasolla saattoi ymmärtää, että kyseessä oli ollut alkujaan aivan tavallinen koti. Tai ei ihan tavallinen, sillä rikoskonstaapelin palkalla ei moisista neliömääristä unelmoitu.

Kiilamaan perheen äiti Erika oli ollut fitness-yrittäjä, isä Riku rakennuskonevuokraamon toimitusjohtaja. Yksi lapsi, yhdeksänvuotias Ronja-tyttö.

Puoli vuotta ennen Kiilamaiden tapausta samalta alueelta oli kadonnut kaksi ihmistä, Moona Siikajärvi ja Otto Wikman. Silminnäkijähavainnon perusteella oli löydetty rantametsästä kasa Wikmanille kuuluvia vaatteita ja rikkinäinen linssi, ilmeisesti riistakamerasta. Yleinen käsitys oli, että nuoret rakastavaiset olivat karanneet kaukomaille ja ettei heillä ainakaan ollut mitään tekemistä Kiilamaiden tapauksen kanssa. Paavola oli yrittänyt huomauttaa metsästä löydettyistä vaatteista ja ihmetel-

lyt ääneen, että melkoinen katoamisprosentti yhdellä alueella puolen vuoden sisään, mutta turhaan. Hän ei muistanut koko uraltaan yhtä nihkeää suhtautumista ilmiselvään väkivaltarikokseen. Se oli jopa mystisempää kuin itse katoamiset.

”Luulen ettei talo aio edelleenkään puhua”, Hahto sanoi. ”Siitä huono silminnäkiä.”

Paavola käänsi auton ympäri. Kiilamaiden talon autiot käytävät jäivät kummittelemaan mieleen hetkeksi, näkyivät tuulilasista avautuvan maiseman kanssa rinnakkain, kuin olisi kulkenut kahdessa eri todellisuudessa yhtä aikaa, aaveena ja elävien kirjoissa.

He jättivät omakotitalokorttelin, ohittivat rivitalot ja palasivat kerrostaloille. Katu oli lyhyt, mutta sen varrelle oli angetty koko yhteiskuntarakenne. Luultavasti jotakin 1970-luvun idealismia, ajalta jolloin ajateltiin että rikkaiden ja köyhien rinnakkaiselo pitää vallankumouksen loitolla. Ensimmäinen vapaa pysäköintipaikka löytyi kauempaa kuin olisi ollut ihan-teellista. Sade rummutti kattoa entistäkin kiivaammin.

”Sitten kai kastutaan”, Paavola sanoi ja kurkotti takapenkiltä ruskean nahkalaukun.

He nousivat autosta ja lähtivät puolijuoksua kerrostaloja kohti.

”A-taloko se oli?” Hahto kysyi.

”Joo. Ensimmäinen rappu.”

”Se on sitten tämä tässä.”

He menivät rappukäytävään, sytyttivät valot ja katsoivat nimitaulua.

”Suutala”, Hahto sanoi. ”Miksei se käytä taiteilijanimeään? Madame Luna sopisi hyvin tuohon Aholoiden ja Yussufien jatkoksi.”

”Kolmas kerros näköjään.”

”Eikä tietenkään hissiä”, Hahto huokaisi.

Nuori mies, mutta kihti isovarpaassa. Paavola olisi mielellään kärsinyt pienestä särystä, jos olisi saanut elämäänsä parikymmentä vuotta lisää. Eikä varmasti olisi valittanut. Kun he saapuivat kolmannen kerroksen porrastasanteelle, kumpikaan ei halunnut painaa ovikelloa.

”On tämä vähän noloa saatana”, Paavola naurahti ilottomasti.

”Omapa oli ideasi”, Hahto vastasi ja käänteli jalkaterää kärsivä ilme kasvoillaan.

”Ei ollut. Alahyypä tätä tyyppiä ehdotti.”

”Alahyypä on eläkkeellä. Selvittelee vanhoja juttuja pitkät kalsarit jalassa ja kirjoittelee rommipäissään Murhainfoon.”

”Odota vain kun sullekin kertyy vuosia”, Paavola sanoi. ”Karisee ylimielisyys. Tietäisitpä kuinka monessa jutussa näitä tyyppisiä on historian saatossa käytetty.”

”Onko montakin kylmää juttua selvinnyt? Jos on, kannattaisi alkaa rekrytoida suoraan Ultrapäiviltä. Ja seuraavassa virkapuku-uudistuksessa propellilippalakit kaikille.”

”Kylläpä on konstaapeli pahalla päällä”, Paavola sanoi. ”Johtuuko siitä kun on isovarpaassa pipi?”

”Se on jalan tukivarvas. Soitatko ovikelloa tänään?”

”Heti kun loppuu suunsoitto.”

Hahto vaikenä. Paavola odotti hetken ja painoi kelloa. Kilahdus täytti porrastasanteen. Kun sen kaiku sammui, Paavola tuli tietoisiksi rappukäytävän äänistä. Mumisevia televisioita, lasten kiljahduksia, musiikkia. Vaan ei askeleita Suutalan asunnosta.

Kun hän oli painamassa ovikelloa uudestaan, rappukäytävän valot sammui. Samalla hetkellä silmäkulmassa vilahti jotakin. Paavolan sormi jäi parin sentin päähän mustasta painikkeesta. Hän katsoi alaviistoon tuuletusparvekkeen ikkunaa.

”Mitä nyt?” Hahto kysyi.

Paavola tunsi itsensä idiootiksi muttei saanut käännettyä katsettaan heti. Ikkunasta erottui lehdetöntä pensasta ja hiekkalaatikon reuna. Pihavalon hehku teki ne ankean värittömiksi. Hetken Paavola oli ollut varma, että siellä oli liikkunut jotakin. Hänet valtasi äkillinen tarve kysyä Hahdolta auton ikkunasta näkyneestä mummosta, mutta se vasta kummallista olisi ollut. Paavola pudisti päätään.

”Ei mitään”, hän valehteli ja painoi ovikelloa uudestaan.

Kun hiljaisuus jatkui, Paavola pidätti hengitystään kuulakseen paremmin. Hahto vaihtoi painoa jalalta toiselle, yritti etsiä asentoa, jossa varvasta ei särkisi.

”Eiköhän lähdetä”, mies huokaisi, kun mitään ei tapahtunut. ”Mulla on aivan helvetin kova nälkäkin.”

Välioiven kolahdus tuli niin yllättäen, että Hahdon käsi nytkähti kohti virka-asetta. Paavola muistutti itseään, että siitä pitäisi vinoilla myöhemmin.

Ovi aukesi. Turvaketjun takaa näkyi säikähtänyt katse.

”Marketta Suutala?” Paavola sanoi.

Nainen nyökkäsi. Pää oli pieni ja leuka olematon, mikä loi vaikutelman kilpikonnasta.

”Olette myöhässä”, hän sanoi. ”Melkein jätin avaamatta.”

”Pahoittelut”, Paavola vastasi. ”Voidaanko tulla peremmälle?”

Nainen laski katseensa, avasi turvaketjun ja perääntyi eteiseen. Ovi alkoi painua takaisin kiinni, joten Paavola tarttui siihen ja astui sisään. Hahto tervehti naista mutta jätti esittäytymättä, aivan kuten oli etukäteen sovittu. *Mitä vähemmän kerrotte, sitä parempi*, Alahyypä oli neuvonut. *Ne laulaa roskalehtien toimittajille kaiken heti kun silmä välttää.*

Paavolan katse kiersi tilaa vaistomaisesti kuin rikospaikalla. Syvänpunaista kuviotapettia vasten erottuvat taulut esittivät

pikaisen vilkaisun perusteella kaikki samaa henkilöä. Yhdessä Jeesus kantoi karitsaa, toisessa roikkui ristillä, kolmannessa silitti pikkupojan hiuksia ja neljännessä vain katsoi surumielisesti alas syntisiin. Ulko-ovea vastapäätä olevalla seinällä riippui suuri kullanvärinen risti. Naisen takana oli pieni lakattu puupöytä, jonka päällä lepäsi vanha simpukkamallinen puhelin. Vieressä oli paksu mustakantinen vihko. Marketta Suutala oli ilmeisesti siirtynyt jossakin vaiheessa 2000-lukua kännykkään mutta piti sitä lankapuhelimen paikalla, niin kuin joillakin vanhuksilla oli tapana. Vihko oli luultavasti täynnä puhelinnumeroja.

Nainen katsoi heitä vuorotellen ja hieroi kämmenselkäänsä kuin olisi järjestellyt verisuonia ihon alla. Hän ei ollut niin iäkäs kuin ympäristö antoi ymmärtää, hän saattoi olla jopa Paavola nuorempi. Kalpeaan otsaan liimautuneet hiukset aaltoilivat edelleen enemmän mustina kuin harmaina. Rypyt rajoittuivat suupieliin ja silmäkulmiin.

”Halusitte apua”, nainen sanoi.

”Kyllä vain”, Paavola vastasi.

”Ja niistä katoamisista on kyse?”

Paavola nyökkäsi nopeasti, ikään kuin myöntäen vain puoliksi.

”Missään ei katoa yhtä paljon ihmisiä kuin täällä”, nainen sanoi.

Hän naurahti äänekkäästi mutta vakavoitui saman tien.

”Kamalia tapauksia”, nainen jatkoi. ”Yksi kadonnut asui tuossa alakerrassa.”

Paavola nyökkäsi ilmeettömästi. Hän oli tutkinut Wikmanin asunnon henkilökohtaisesti. Yksityiskohdat välähtivät mielessä. Kauhtunut sohva, rikottu tietokone, jääkaapissa purkki mustaa nestettä, jonka koostumuksesta labra ei saanut tolkkua.

”Epäillääänkö murhia?” nainen kysyi.

”Tutkinta on kesken”, Hahto vastasi äkkinäisesti, kuin olisi pelännyt että Paavola puhuu ohi suunsa.

”Ne on raskaita asioita selvittää”, nainen sanoi. ”Silloin kun liittyy väkivaltaa.”

”Niinhän ne pakkaa olemaan”, Paavola vastasi, ”mutta se kuuluu meillä ikään kuin työnkuvaan.”

”Minulle”, nainen täsmensi.

Paavola katsoi naista kysyvästi.

”Tarkoitan että raskaita minulle.”

”Aivan.”

”Täällä on aina ollut jotakin pahaä ilmassa”, nainen jatkoi. ”Paljon murhetta ja selvittämätöntä. Lapset ovat aivan häiriintyneitä. Puuhaavat kaikenlaista hämää. Viime aikoina on tuntunut, että jokin unessa ollut on taas...”

Nainen pyöritteli sormiaan kuin arvioiden, onko sopivaa jatkaa.

”Havahtunut”, hän totesi lopulta. ”Siltä se tuntuu. Siksi nämä turvajärjestelyt.”

Käsi teki suurpiirteisen kaaren. Paavola vilkaisi ympärilleen ja päätteli, että järjestelyt tarkoittivat Jeesus-tauluja ja kultaista ristiä.

”Muuten tulee niin pahoja painajaisia, etten herätessä tiedä kuka tai missä olen.”

Paavola nyökytteli ja pudisteli päätään yhtä aikaa kuin olisi tiennyt täsmälleen, minkälaista se oli.

”Saako olla keksejä ja teetä?” nainen kysyi.

”Voisin ottaa kyllä jotakin”, Hahto vastasi innokkaasti.

Paavola loi häneen kummaksuvan katseen.

”Menkää olohuoneen puolelle, niin minä tuon. Kengät vain jalasta ensin, jos saa pyytää.”

”Vai keksejä ja teetä pitää saada”, Paavola kuiskasi, kun nainen oli poistunut keittiöön.

”Verensokeri ihan vitun alhaalla”, Hahto vastasi ja hivutti kenkää varovaisesti kipeästä jalastaan.

Olohuoneen syvän turkoosissa tapetissa oli kullanvärisiä lyhdekuvioita. Yhtä seinää hallitsi tummanruskea 1970-luvun kirjajhyly baarikaappeineen. Sen alatasolla oli pieni televisio ja vanha videonauhuri. Kirjarivistöstä Paavola paikansi sanat Atlantis ja Luukanen-Kilde. Saija oli lukenut sitä lajia yhdeksänkymmentäluvulla, kun lama oli ollut ankeimmillaan ja joogalentäjäpuolue pyrkinyt eduskuntaan.

Hahto rojahti harmaalle kangassohvalle ja huokaisi mielenosoituksellisesti kuin sukujuhliin pakotettu teini. Hetken näytti siltä, että hän nostaisi jalkansa matalalle lasipöydälle. Paavola istui nojatuoliin ja laski nahkalaukun sen viereen.

”Aika Jeesus-pitoista on kuvataide”, Hahto sanoi hädin tuskin ääntään madaltaen.

Paavola nosti etusormen suunsa eteen.

”Eihän uskovaisten pitäisi mitään kuolleita manata”, Hahto kuiskasi. ”Se on kielletty Raamatussa.”

Paavola ei halunnut rohkaista kollegaa jatkamaan keskustelua. Keittiöstä alkoi kuulua kiehuvan veden porinaa.

”Aion kyllä mainita tämän keikan juhlapuheessa”, Hahto sanoi.

”Missä juhlapuheessa?”

”Kun sä jätät eläkkeelle”, Hahto selvensi. ”Aion pitää läksiäispuheen ja sanoa, että muistan ikuisesti sen, kun Paavolan Heikki vihdoin oivalsi, kuinka Suvikylän mysteeri ratkaistaan.”

”Pysytäänpä asiassa.”

”Ihan tosi”, Hahto jatkoi kihertäen. ”Kunnia sille, jolle kunnia kuuluu. Aion kertoa, että siinä vaiheessa kun kaikki muut vain levitteli käsiään, Heikki Paavola osasi ajatella laatikon ulkopuolelta ja ehdotti, että –”

”No niin”, Marketta sanoi Paavolan takaa.

Huoneen valot sammuiivat nakshtaen. Nainen tuli heidän luokseen ja laski tarjottimen lasipöydälle. Kaksi laiskasti höyryvää teekuppia, kertakäyttölautasellinen suklaakeksejä ja kynttilä.

”Kiitos paljon”, Hahto sanoi, poimi keksin ja heitti sen kokonaisena suuhunsa.

Nainen sytytti kynttilän. Hän veti huoneen reunalta puisen tuolin pöydän ääreen ja asetteli nilkkoihin saakka ulottuvaa mekkoaan.

Marketta Suutala oli vaihtanut vaatetustaan. Eteisessä hän oli seissyt tummissa olohouduissa ja puolireiteen ulottuvassa harmaassa villapaidassa. Nyt yllä oli punainen mekko, jonka kauluksessa ja hihoissa kimalsi hopeisia koristeita. Päässä oli vihreä turbaani, jonka laskoksien keskellä oli turkoosi jalokivijäljitelmä. Suurpiirteisesti vedetty kajaali teki aiemmin säikähtäneeltä vaikuttaneesta katseesta oudon mielipuolisen. Räikeänpunainen huulipuna sai suun näyttämään suuremmalta. Ilmeisesti kyseessä ei ollut enää Marketta Suutala vaan Madame Luna.

Paavola kuuli, että Hahdolta petti pokka. Onneksi mies veti keksinmuruja henkeensä ja alkoi yskiä.

”Miten tämä tarkalleen etenee?” Paavola kysyi tarpeettoman kovaan ääneen.

Hahdon hytkymisestä saattoi päätellä, että Madame Lunan rooliasu päättyisi läksiäispuheeseen.

”Ensin me juomme teetä ja syömme keksejä”, nainen vastasi.

”Meillä olisi kyllä pieni hoppu tässä”, Paavola yritti.

”Ensin rauhoitumme”, kuului vastaus.

Naisen ulosanti oli muuttunut asunvaihdoksen myötä. Sävy oli muodollisempi ja itsevarmempi, nuotti teatraali-

sempi. Muutos oli melkein aavemainen, aivan kuin kyseessä olisi oikeasti ollut eri ihminen. Paavola oli kuullut radiossa sivupersonahäiriötapauksesta, jossa ihminen saattoi menettää näkökykynsä, kun sokea tyyppi otti vallan. Hän oli miettinyt, oliko ilmiössä jotakin samaa kuin siinä, kun istuu aamiaispöydässä ja silti yhtä aikaa vaeltaa rikospaikalla kuin haamu.

Paavola otti teekupin ja kokeili huulillaan juoman lämpötilaa. Hahto teki samoin ja kauhoi keksejä suuhunsa pää kumarassa. Madame Luna ei juonut eikä syönyt mitään. Hän vain hymyili ja katsoi tyhjään tilaan heidän välissään. Pää nyökytteli aivan kuin näkymätön vieras olisi antanut ohjeita.

”No niin”, nainen sanoi piinallisen pitkän hiljaisuuden jälkeen. ”Saisinko katoamisiin liittyvät esineet pöydälle.”

”Toki”, Paavola sanoi.

Hän kurkotti laukun lattialta syliinsä ja avasi sen.

”Esineitä on neljä.”

Madame Luna nyökkäsi hyväksyvästi.

”Ja mitä haluatte tietää?” hän kysyi.

”Kaiken mitä tapahtui.”

”Se ei ole mahdollista”, Madame Luna sanoi. ”Koskaan ei voi kertoa kaikkea.”

”No jos sentään jotakin”, Paavola ehdotti.

Pyynnön epämääräisyys valkeni vasta kun sanat olivat jo tulleet suusta. *Vaadi täsmällisiä tietoja*, Alahyyppä oli varoit-
tanut. *Muuten se jallittaa kuin Maradona*.

”Katsotaan”, nainen sanoi.

Paavola asetteli esineet naisen ohjeiden mukaan pöydälle riviin. Todistusaineistona ne olivat toisarvoisia, ja juuri siksi tähän tarkoitukseen sopivia. Hahto pudisteli keksinmurut reisiltään ja kumartui eteenpäin. Halusi luultavasti ikuistaa jokaisen yksityiskohdan tulevaa käyttöä varten.

Esine numero yksi: Pieni linssi. Peräisin riistakamerasta, malli Niteforce Mini 20 MP. Haljenneessa lasissa kaksi sormenjälkeä, yksi Otto Wikmanin, yksi Moona Siikajärven.

Esine numero kaksi: VHS-kasetin kela. Löytyi verilammikosta Kiilamaiden talon terassille vievän ulko-oven läheltä. Kasetin palasia lojui ympäri lattiaa, mutta nauha oli kateissa lukuun ottamatta käyttökelvotonta kaistaletta, joka oli kiinni kelassa.

Esine numero kolme: Kolikko. Toinen puoli sileä, kääntöpuolella pöllöä esittävä kohokuvio ja kreikankielistä tekstiä. Halpa jäljitelmä muinaisesta ateenalaisesta kolikosta, luultavasti matkamuisto. Kuului Aleksis Aholalle, toiselle kadonneista naapureista.

Esine numero neljä: Pöllöä esittävä pehmolelu. Toinen silmä ja suurin osa pehmusteista poissa. Kuului Kiilamaiden tyttärelle Ronjalle. Jossakin vaiheessa tutkintaa Paavola oli hakenut yhteyttä kolikon ja pehmolelun pöllöaiheiden välillä, tuhlannut aikaansa Pallas Athenen kaikkinäkeviin silmiin ja muuhun roskaan, mutta huomannut pian, että sellainen toimi vain dekkarisarjoissa.

He katsoivat pöytää hiljaisuuden vallitessa. Kynttilän hohde sai tyhjänpäiväiset esineet näyttämään taianomaisilta. Hetken tuntui täysin mahdolliselta, että ne voisivat puhua, toisin kuin talo, jonka käytäviä Paavola oli matkannut mielikuvissaan.

Nainen sulki silmänsä ja ojensi kätensä. Käsi lipui esineiden yläpuolella hitaasti kuin näkymätöntä pintaa tunnustellen.

Haljennut linssi.

Videokasetin kela.

Kolikko.

Silmäpuoli pöllö.

Sormenpäät palasivat ensimmäiseen esineeseen. Käsi nykähti kuin sähköiskusta. Se sai Paavolan räpäyttämään sil-

miään. Kynttilän liekki lepatti hetken, venyi sitten takaisin uneliaaseen muotoonsa.

”Kyllä”, Madame Luna kuiskasi ja laski kätensä takaisin kameran linssille. ”Näihin on tarttunut jotakin.”

Paavola kumartui vaistomaisesti pöytää kohti. Hahto selvitti vaimeasti kurkkuaan.

”Nuori nainen”, Madame Luna jatkoi kulmiaan kurtistaen. ”Ja nuori mies. Olenko oikeassa?”

Paavola pudisti päätään.

”Olenko siis väärässä?” nainen kysyi ja avasi silmänsä.

Katse kimalsi kosteana kynttilän valossa.

”Me ei mielellään vastailla kysymyksiin”, Paavola takelteli. ”Tarkoitus on, että saadaan vast—”

”Sulkekaa silmät”, nainen keskeytti.

Hän näytti itse esimerkkiä. Kajaalista mustat silmät puristuivat takaisin kiinni niin että rypyt syvenivät sentillä.

Paavola ja Hahto vilkaisivat toisiaan, epäilivät vaistomaisesti vedätystä.

”Minkä takia silmät kiinni?” Hahto kysyi. ”Jos saa kysyä.”

Äänestä oli kadonnut ylimielisyys. Se oli käheä, joko yskimisen jäljiltä tai siksi että tunnelma alkoi tarttua.

”Oman turvallisuutenne vuoksi”, nainen vastasi. ”Ette halua, että mikään täällä kiinnittää teihin huomion. Sulkekaa silmät, ja jos jossakin vaiheessa alan kysellä teiltä jotakin henkilökohtaiseen elämäänne liittyvää tai alan tehdä itseäni tykö, älkää reagoiko. Se en ole minä. Ymmärrättekö?”

”Totta kai”, Paavola vastasi, vaikka olisi halunnut tietää, mitä tykö tekeminen tässä tarkoitti.

”Hyvä”, nainen sanoi. ”Sulkekaa silmät nyt.”

Hahdon huokaisun seasta erottui mumiseva protesti.

”Me suljetaan silmät”, Paavola sanoi.

Hahto kohautti harteitaan ja totteli. Paavola teki samoin.

”Tunnen nuoren naisen”, Madame Luna kuiskasi. ”Ja nuoren miehen.”

Pitkän hiljaisuuden jälkeen kuului nopea sisäänhengitys. Aivan kuin nainen olisi tempaistu ulos pinnallisesta unesta. Paavola vastusti kiusausta raottaa silmiään.

”Näen heidät”, Madame Luna kuiskasi.

Huoneen hiljaisuus humisi korvissa. Jostakin syystä Paavolan korvissa hällähti Saijan ääni.

Oi armas luoksein palaa, se laului.

”Näen heidät”, Madame Luna toisti epäselvästi, kuin lipumaisillaan takaisin uneen.

Nainen oli pitkään hiljaa, sanoi lopulta:

”Ja jonkun joka katsoo varjoista.”

Kuokkamummo kylvää taas kuolemaa!

Vaasassa on vuosien varrella kadonnut lukuisia ihmisiä. Kun kokonainen perhe häviää jälkiä jättämättä eikä johtolankoja löydy, poliisi hakee epätoivoissaan apua paikalliselta meediolta. Spiritistisessä istunnossa Madame Luna alkaa kertoa tarinoita, joista koko kaupunki on pitkään vaiennut.

Kotimaisen kauhukirjallisuuden paha isä Marko Hautala herättää Kuokkamummon legendan uudelleen henkiin.

9 789520 450328

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5032-8